

Scherven
brengen geluk –
in elk geval voor
Claire van Gilst.
Met eindeloos
veel geduld,
toewijding en
vakmanschap
restaureert ze
borden, vazen
en schalen in
haar atelier.



Claire van Gilst met een pot van Delfts aardewerk. "Het is altijd een uitdaging om de prachtige blauwe kleur weer bij te schilderen in het ontbrekende stuk."

Passie voor porselein

restauratie
Vakkundig herstellen van
aardewerk, porselein en
en kunstvoorwerpen
Gespecialiseerd in
porselein

Claire en haar man zijn gespecialiseerd in onzichtbare restauraties. "Hoewel het ook voorkomt dat we de opdracht krijgen om een stuk niet geheel te herstellen. Aan een museumstuk mag best een deel ontbreken, het gaat daar meer om de educatieve waarde dan om het fraaie."



Zoveel soorten aardewerk, zoveel kleuren. Claire stelt de verf zelf samen. "Het is de sport om net die juiste kleurtoon te pakken te krijgen. Zit je ernaast, al is het maar net, dan zie je dat onmiddellijk."

"Hoewel ik van alle soorten keramiek hou, is porselein mijn grote passie. Vooral eierschaal-porselein; als je dat tegen het licht houdt, kijk je er dwars doorheen, zo dun en fijn is het. Mijn grootvader was een liefhebber van antiek, en speciaal van Chinees en Japans porselein. Zo maakte ik kennis met dit bijzondere materiaal. Ik vond het prachtig, vooral de fijn geschilderde bloemmotieven. Vanaf die eerste kennismaking wilde ik ook leren om porselein te beschilderen. Dat was nog niet zo eenvoudig omdat het oude ambacht amper meer beoefend werd. Uiteindelijk kwam ik terecht in het Duitse Meissen, daar staat een van de oudste porseleinfabrieken van Europa waar

nog altijd handgemaakte stukken worden geproduceerd. Daar leerde ik het vak, vervolgens deed ik de opleiding Restauratie van Keramiek in Engeland, het Mekka voor liefhebbers zoals ik. In de liefde voor porselein hebben mijn man Tin en ik elkaar ook gevonden. Samen zijn we zes jaar geleden ons restauratie-atelier begonnen, waarbij hij zich specialiseert in de technische kant van de zaak – de reiniging en opbouw van een beschadigd stuk – terwijl ik me meer bezighoud met de beschildering. Ik doe niets liever dan dat hele fijne penwerk, zo fijn dat er een loep bij te pas komt. Een bloemetje restaureren is een kwestie van één enkel lijntje schilderen en dan weer afstand nemen,

'Het mooiste is het gezicht van de klant als de restauratie voltooid is'

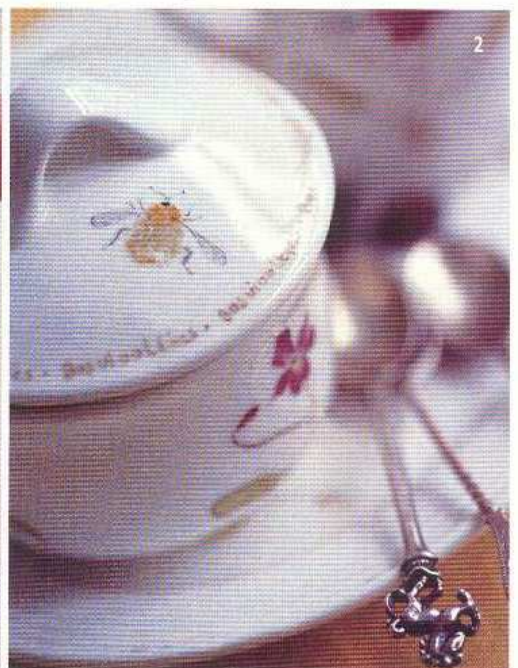
"Het belangrijkste is het beschadigde stuk weer in de oorspronkelijke staat te krijgen, zodat het bewaard blijft voor het nageslacht. Dat historische besef is belangrijk."



'Je bent maanden bezig, soms zelfs met één scherf'

Adres en workshops

Het restauratie-atelier van Porselein en Aardewerk is gevestigd in de Vondelstraat 84 in Breda (076-520 46 89). Claire geeft ook workshops porselein beschilderen. Kijk voor meer informatie op www.ariatneathome.nl.



1 "Soms krijg je iets binnen waarvan je denkt: hoe moet dit ooit lukken. Zo kregen we eens een grote zak vol scherven, met de mededeling dat dit zes bordes waren en of we die maar eventjes weer in elkaar wilden zetten! Dat was een gigantische klus: alle scherven uitleggen en bij elkaar zoeken, opbouwen, lijmen en tussendoor eindeloos wachten want elke laag heeft een rustperiode nodig."
2 Dat Claire van fijn penwerk houdt, wordt ook in haar eigen werk duidelijk: "Het liefst schilder ik minuscule

insecten, zoals bijen of vlinders. Mijn inspiratiebron daarbij is de schilderes Maria Sibylla Merian (1647-1717). Zij maakte veel tekeningen van vlinders en bloemen, heel fijntjes, prachtig."
3 en 4 Naast haar restauratiewerkzaamheden ontwerpt en beschildert Claire zelf ook porseleinen servies. Zo is er haar serie 'Prinses en Kikker' en maakt ze op verzoek ook geboorteen jubileumborden, of servies voor andere gelegenheden – alles is mogelijk.

kijken of het goed gaat en of de kleur overeenkomt met de oorspronkelijke. Bij porselein is het verschrikkelijk moeilijk om de glans en de originele kleur weer terug te krijgen. Neem het blauw. Je zou denken: dat blauw is altijd hetzelfde, maar niets is minder waar. Dat geldt ook voor wit. Er zijn tientallen kleuren blauw en minstens zoveel tinten wit! Voor je die

weer gevonden hebt, dat is mengen en testen, uitproberen en nog een keer testen. Daar ben je tijden mee bezig. Maar als het dan lukt, als je de juiste toon hebt gevonden, dat is zo'n kick. Geduld is een voorwaarde voor dit vak want je bent maanden met een zelfde stuk bezig, soms zelfs met maar één scherf. Alles hangt af van de moeilijkheidsgraad van de breuk, van de soort porselein, van de kleurstelling. Is een scherfje lastig afgebroken dan kun je daar meer werk aan hebben dan aan een bord dat in tien simpele stukken gebroken is. Van elk stuk ga je houden, zelfs van iets waarvan je bij binnenkomst dacht: niet echt mijn smaak. Door de restauratie ga je anders naar zo'n object kijken en het toch waarderen. Van elke restauratie leer je ook weer, daarom zal het vak nooit vervelen. Die spanning als

een stuk binnenkomt! Wat is het, hoe gaan we het aanpakken – heerlijk om een plan de campagne te maken. Vervolgens zie je de scherven langzaam één geheel worden, tot het weer één prachtig object is. Dat proces is altijd spannend. Aan het eind ervan ben je maanden zo intensief met een stuk bezig geweest dat het deel is geworden van jezelf. Maar 't mooiste is nog wel het gezicht van de klant als de restauratie voltooid is. Vaak brengen mensen iets wat voor hen van grote emotionele waarde is. Het is geweldig om te zien hoe blij ze zijn als hun vaas, bord of wat dan ook weer heel is. En onzichtbaar gerestaureerd, alsof het nooit gebroken is geweest. Dan zie je ze dat bord tien keer omdraaien en zoeken, maar ze kunnen niet meer ontdekken waar de breuk zat. Dat is het grootste compliment." □

Een vaste hand, veel geduld en een loep zijn noodzakelijkheden bij het restauratiewerk.

